

TIEDOTE 002/2009
8.1.2009

Selvitys: Uralin seudun merkitys Suomelle kasvussa

Suomalaisten ja Venäjällä sijaitsevan Uralin federaatiopiirin yritysten väliset taloussuhteet tiivistyvät. Monet merkittävät suomalaiset yritykset ovat kehittäneet kauppaa alueen yritysten kanssa ja Uralin alueelle on tehty myös merkittäviä investointeja. Nämä tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön julkaisusarjassa 8.1.2009 julkistetusta ”Uralin klusterit” -selvityksestä.

Fortumin sijoitus alueen sähköntuotantoyhtiöön vei Uralin federaatiopiirin kerralla kärkeen suomalaissijoituksissa Venäjälle. Myös kaupan yritykset ovat aktiivisia, ja YIT pioneerina rakennusliikkeistä. Vientihankkeista merkittävin on Outotecin rikastamolaitteitoimitukset, mutta myös muuta tuotantoteknologiaa viedään. Liikenneyhteyksiä on parantanut merkittävästi Finnairin viime syyskuussa avaama suora lentoyhteys Helsingin ja Jekaterinburgin välille.

TEM:n rahoittamassa selvityksessä suomalais-venäläinen tutkijaryhmä katsoo Uralin seudun lupaavaksi kohde- ja sijoittumisalueeksi suomalaisille yrityksille. Suomessa on eri toimialojen osaamista ja tuotantoa, jota alueella tarvitaan. Kysyntää on esimerkiksi metsä- ja maatalouden ja -teollisuuden teknologialle ja osaamiselle, puutalorakentamiselle sekä energian tuotannon ja energian säästön teknologialle sekä eri tuotannonalojen koneille ja laitteille. Luonnolojen samanlaisuus ja logistiset yhteydet verrattuna muihin länsimaihin antavat etua suomalaisyrityksille.

Suomen ja Uralin seudun taloussuhteiden kehitystä vauhditetaan huhtikuun alussa Jekaterinburgissa järjestettävillä Suomi-päivillä, jonne lähtee Suomesta laaja liikemiesvaltuuskunta. Jekaterinburg on ripeästi kasvava, Venäjän kolmanneksi suurin teollisuuden ja logistiikan keskitymä sekä Uralin federaatiopiirin hallinnollinen keskus.

Asiantuntija-arvioiden mukaan vuonna 2007 suomalaisten sijoitukset Venäjälle olivat noin 2,4 miljardia euroa, joista pääosa kohdistui Pietariin ja muualle Luoteis-Venäjälle sekä Moskovan metropoliin. Fortumin 2,1 mrd. euron sijoituksen jälkeen suomalaissijoitukset Venäjälle ovat noin 4,5 mrd. euroa. Tarkkaa lukua on vaikea sanoa, koska viimeaikaisista sijoituksista ei ole tehty systemaattista kartoitusta ja talouslama on laskenut väliaikaisesti venäläisten yritysten arvoja.

– Sijoitukset Venäjälle on tehty pääosin strategisina, pitkäaikaisina sijoituksina. Tilanne on nyt yritysten kannalta haastava. Ruслан devalvoituminen antaa kuitenkin uuden kasvusykäksen Venäjän kotimarkkinoille, koska kysyntä suuntautuu kotimaassa valmistettuihin tuotteisiin ja vientisektorin saamat valuuttatulot kasvavat suhteessa kustannuksiin, jotka maksetaan ruplissa, arvioivat tukijaryhmän jäsenet **Grigori Dudarev** ja **Hannu Hernesniemi**.

Uralin seutu elää energiasta ja metalleista

Länsi-Siperiassa sijaitseva Uralin federaatiopiiri on yksi maailman kaasun- ja öljyntuotannon keskuksista. Pohjoisosassa tuotetaan yli kaksi kolmannesta Venäjän öljystä ja 90 prosenttia luonnonkaasusta. Uralin seutu on myös Venäjän metallituotannon ja raskaan metalliteollisuuden ydinalueita. Koneteollisuus on 15 vuoden rappingin jälkeen kääntynyt nousuun. Etelä-Uralin maaperä ja ilmasto ovat maataloustuotannolle erittäin suotuisia. Uralin seudun kasvu on ollut ripeää – yli 8 prosenttia vuodessa koko 2000-luvun.

Uralin federaatiopiiriin kuuluu kuusi hallintoaluetta, joissa asuu 12,2 miljoonaa asukasta 5,4 kertaa Suomen suuruisella alueella. Väkirikkain on Sverdlovsk, jonka pääkaupunki Jekaterinburg. Teollistunutta Uralia edustaa myös Tšeljabinskin alue. Hanti-Mansin ja Jamalin Nenetsien autonomiset piirikunnat ovat öljy- ja kaasualueita. Ne kuuluvat Tjumenin alueeseen, joka pääsee myös osallisiksi öljy- ja kaasutuloista. Maatalousvaltainen Kurgan on alueista pienin, mutta silti aluetaloudeltaan Novgorodin kokoinen.

Uralin seutu tuottaa 17 % Venäjän BKT:sta, eniten Keskisen Venäjän jälkeen. Kansantuote henkeä kohti on korkein federaatiopiireistä. Seutu maksaa 20 % Venäjän veroista, mikä on yli kaksinkertaisesti väestöosuuteen nähden.

Tutkijaryhmä arvioi, että Uralin seutu selvinnee talouslamasta vähemmällä kuin muu Venäjä, koska Venäjä tarvitsee Uralin öljystä, kaasusta ja metalleista saatavat vientitulot. Perusteollisuuden pyörät pidetään pyörimässä, mikä tuo ostovoimaa. Jatkossa öljy- ja kaasuinvestoinnit on tehtävä yhä pohjoisemmaksi ja osittain Pohjoiselle jäämerelle. Tämä lisää investointikustannuksia. Uralin alueiden johto haluaa laajentaa alueidensa yrityspohjaa uusille aloille. Tämä tarjoaa oivan yhteistyömahdollisuuden myös suomalaisille yrityksille.

Uralin Klusterit -selvitys (työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 41/2008) on verkossa osoitteessa www.tem.fi/julkaisut ja Etlan verkkosivulla www.etla.fi/julkaisuhaku.php

Lisätiedot:

tutkimusjohtaja Hannu Hernesniemi, Etlatieto Oy, puh. (09) 6099 0203

toimitusjohtaja Grigori Dudarev Avanko Oy, puh. 040 765 3199

kaupallinen neuvos Eero Jäntti, TEM, puh. 010 606 3658 (tutkimuksen johtoryhmän pj.)